

Eläkkeelle

Eläketurva, asumisen tuki ja hoitotuki

Lyhyesti ja selkeästi

Sisällys

Eläkkeelle	1
Mitä eläkettä voit saada?	2
Työeläke	3
Kelan eläkkeet	3
Kansaneläke	3
Takuueläke	4
Vanhuuseläke	5
Työkyvyttömyyseläke	6
Muut tuet eläkkeensaajalle	8
Lapsikorotus	8
Eläkkeensaajan asumistuki	8
Eläkettä saavan hoitotuki	9
Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä	9
Perhe-eläke	10
Leskeneläke	10
Lapseneläke	11
Hakeminen ja maksaminen	12
Ilmoita muutoksista	13
Päätös ja muutoksenhaku	14
Maksupäivät	14
Esimerkkejä eläkeläisen tuloista	15
Kela palvelee	16
Yhteystietoja	17

Eläkkeelle

Tässä esitteessä kerrotaan Kelan maksamista eläkkeistä ja muista tuista eläkkeensaajille.

Kela ei maksa läheskään kaikkia eläkkeitä. Esimerkiksi työssä kertynyttä työeläkettä maksavat työeläkelaitokset.

Jos työeläke jää pieneksi tai sitä ei ole lainkaan, Kela maksaa kansaneläkettä ja sen lisäksi takuueläkettä. Voit saada niitä 65-vuotiaana tai sitä ennen, jos olet pitkään työkyvyttömänä. Työkyvyttömyys tarkoittaa sitä, että et pysty työhön tai opiskelemaan sairauden tai vamman takia.

Kelan eläkkeisiin kuuluu myös perhe-eläke, kun aviopuoliso tai lapsen vanhempi on kuollut.

Kela voi maksaa eläkkeellä olevalle muutakin rahallista tukea. Näitä tukia ovat esimerkiksi hoitotuki ja asumistuki.

Kelan tukien perusteet on määritelty laissa. Tuen saamiseen vaikuttavat hakijoiden elämäntilanne ja tuen tarve, jotka voivat olla hyvin erilaisia. Siksi myös tukien määrä vaihtelee.

Tässä esitteessä kerrotaan pääasiat eläkkeistä ja eläkkeensaajien tuista vuonna 2015.

Mukana ei siis ole kaikkia tukien yksityiskohtia.

Kaikki eläkkeiden ja tukien määrät ja tulorajat ovat bruttomääriä, joista ei ole vähennetty veroja. Ne on pyöristetty tasalukuihin. Esitteessä käytetty lyhenne e/kk tarkoittaa euroa kuukaudessa.

Jos haluat tietää Kelan eläkkeiden tarkat määrät ja tulorajat, voit katsoa ne Kelan verkkosivuilta tai voit pyytää Kelasta numeroliitteen.

Voit saada Kelan eläkkeitä ja tukia, jos kuulut Suomen sosiaaliturvaan. Siihen kuuluvat tavallisesti kaikki, jotka asuvat Suomessa vakinaisesti. Myös Suomessa asuneet tai työskennelleet voivat saada eläkettä Suomesta.

 Kysy palvelunumerosta
020 692 202
ma–pe kello 8–18

Selkokieltä

Tämä esite on tehty yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa. Selkokeskus on antanut selkoesitteen tunnuksen. Se on merkki siitä, että esite on helppo lukea.

Mitä eläkettä voit saada?

Kun olet jäämässä eläkkeelle, ota selvää, mitä eläkkeitä sinulle kuuluu. Yleensä voit hakea sekä työeläkkeitä että Kelan eläkkeitä samalla hakemuslomakkeella tai internetissä. Kelan vanhuus- ja takuueläkettä voit hakea myös puhelimitse tai kun käyt Kelan toimistossa.

 Kysy palvelunumerosta
020 692 202
ma–pe kello 8–18

Mitä eläkettä ja missä iässä?

- **Vanhuuseläkkeelle** jäädään yleensä 63–65-vuotiaana.
- **Työkyvyttömyyseläkettä** saat ennen vanhuuseläkettä, jos et kykene työhön tai opintoihin. Se alkaa yleensä vasta pitkän sairastamisen jälkeen.

Näitä eläkkeitä voit saada sekä työeläkkeenä että Kelalta kansaneläkkeenä.

Lisäksi on kaksi eläkettä, joita Kela ei maksa. Ne ovat osatyökyvyttömyyseläke ja osa-aikaeläke. Voit kysyä niistä työeläkelaitoksesta tai Kelasta.

Eläkeläisille alennuksia

Kun olet jäänyt eläkkeelle, voit saada eläkeläisalennuksia.

Voit saada alennusta junamatkoista, linja-automatkoista ja lentomatkoista Suomessa. Joissakin kaupungeissa alennusta saa paikallisliikenteen lipuista. Voit saada alennusta myös pääsymaksuista esimerkiksi kunnan liikuntapaikkoihin ja moniin tapahtumiin.

65 vuotta täyttänyt saa usein eläkeläisalennuksia esittämällä henkilötodistuksensa. Nuorempi eläkeläinen voi saada alennuksia esittämällä henkilötodistuksensa ja työeläkekortin. Jos sinulla ei ole työeläkettä, ja olet alle 65-vuotias, saat Kelalta kansaneläkkeensaajan kortin (kuva alla).

Työeläke

Pääosa eläkkeistä on työeläkkeitä. Työeläke ansaitaan omalla palkkatyöllä. Yrittäjän työeläke on yrittäjäeläkettä.

Työeläkkeitä hoitavat työeläkelaitokset, joita on useita. Sinä ja työnantajasi olette maksaneet vuosien mittaan työeläkemaksuja. Eläkkeesi suuruus riippuu siitä, kuinka kauan olet ollut työelämässä ja kuinka paljon olet ansainnut.

Yksityinen yrittäjä on maksanut eläkemaksuja valitsemaansa eläkeyhtiöön. Maatalousyrittäjä on maksanut eläkemaksuja omaan eläkelaitokseensa, Melaan.

Työeläkkeistä saat tietoa internetissä www.tyoelake.fi, omasta työeläkelaitoksestasi tai Eläketurvakeskuksesta.

Kelan eläkkeet

Jos et saa työeläkettä tai se on pieni, Kela maksaa **kansaneläkettä**. Kela maksaa myös **takuueläkettä**, jos muut eläkkeesi jäävät hyvin pieniksi tai et saa mitään muuta eläkettä.

Sivulla 15 on esimerkkejä eläkeläisen tuloista.

Kansaneläke

Voit saada täysimääräisen kansaneläkkeen vain, kun sinulla ei ole lainkaan työeläkkeitä tai saat niitä enintään noin 56 e/kk. Jos saat työeläkkeitä enemmän, kansaneläke on pienempi tai et saa sitä lainkaan.

Kansaneläkkeen täysi määrä on noin 637 e/kk.

Jos elät parisuhteessa, määrä on noin 565 e/kk.

Kansaneläke voi olla pienempi, jos olet asunut ulkomailla tai ottanut vanhuuseläkkeen ennen 65 vuoden ikää. Tarkista tällöin oikeutesi kansaneläkkeeseen.

Kansaneläkettä pienentävät työeläkkeesi lisäksi muut saamasi eläkkeet, perhe-eläkkeet ja korvaukset. Puolison tuloja ei oteta huomioon.

 Kysy palvelunumerosta
020 692 202
ma–pe kello 8–18

Kansaneläkettä ei kannata hakea, jos muut eläkkeesi ja korvauksesi ylittävät alla olevat tulorajat. Tulorajat tarkoittavat bruttotuloja, joista ei ole vähennetty veroa.

Tulorajat ovat seuraavat:

- parisuhteessa elävä noin 1 172 e/kk
- yksin asuva noin 1 316 e/kk

Kelan eläkkeitä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Ne nousevat samaa tahtia kuin eräiden elinkustannusten hinnat.

Jos haluat selvittää etukäteen oikeutesi kansaneläkkeeseen, voit pyytää arvion työeläkkeestäsi omasta eläkelaitoksestasi, Eläketurvakeskuksesta tai työeläkepalvelun internetosoitteesta: www.tyoelake.fi.

Pyydä sen jälkeen Kelasta arvio kansaneläkkeestä ja siitä, voitko saada takuueläkettä.

Jos haluat tietää Kelan eläkkeiden tarkat määrät ja tulorajat, voit pyytää Kelasta tämän esitteen numeroliitteen tai tulostaa sen internetistä.

Takuueläke

Takuueläke kuuluu vain Suomessa asuvalle eläkeläiselle. Sen voi saada, kun on asunut vähintään 3 vuotta Suomessa. Sen saa myös 65 vuotta täyttänyt tai työkyvytön maahanmuuttaja 3 vuoden Suomessa asumisen jälkeen.

Takuueläke takaa Suomessa asuvalle eläkettä noin 747 e/kk. Jos kaikki muut eläkkeesi jäävät alle tämän määrän, takuueläke paikkaa puuttuvan osan. Tämä vähimmäiseläke on sama kaikille perhesuhteista riippumatta.

Takuueläke on kuitenkin pienempi, jos olet hakenut vanhuuseläkkeen varhennettuna ennen eläkeikää. Silloin voi käydä niin, ettet saa lainkaan takuueläkettä.

Jos et saa mitään muita eläkkeitä, sinulle kuuluu täysi takuueläke. Se on noin **747 e/kk**.

Takuueläkettä pienentävät kansaneläke, työeläkkeet, leskeneläkkeet ja muutkin eläkkeet. Ne vähennetään kokonaan täydestä takuueläkkeestä. Sen sijaan hoitotukea, asumistukea, työtuloja, omaisuutta tai puolison tuloja ei vähennetä.

Sivulla 15 on esimerkkejä eläkeläisen tuloista.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläkkeelle jäädään 63–68-vuotiaana. Eläkeläisen toimeentuloa ovat eläke ja mahdolliset Kelan maksamat muut tuet eläkkeensaajalle. Vanhuuseläke voi olla työeläkettä, kansaneläkettä tai molempia.

Kansaneläkkeenä vanhuuseläke alkaa 65 vuoden iässä.

Esimerkki

Kalle ja Kaisa ovat naimisissa. Kalle saa työeläkettä 1 200 e/kk. Hän ei saa kansaneläkettä. Kaisa on hoitanut pitkään lapsia kotona. Hän saa työeläkettä 400 e/kk ja kansaneläkettä noin 393 e/kk. Kaisa saa siis eläkettä yhteensä 793 e/kk. Hänelle ei kuulu takuueläkettä.

Yhteensä Kalle ja Kaisa saavat eläkettä 1993 euroa/kk.

Eläkkeen varhentaminen ja lykkääminen

Jos sinulla on oikeus kansaneläkkeeseen, voit päättää, otatko sen ennen kuin täytät 65 vuotta. Varhennettuna kansaneläkkeen saa, kun on täyttänyt 63 vuotta.

Varhennettu eläke on pysyvästi pienempi kuin 65 vuoden iässä alkava kansaneläke. Eläke pienenee 0,4 % jokaiselta kuukaudelta, jolla varhennat sitä. Kannattaa ottaa etukäteen selville, minkä suuruinen varhennettu vanhuuseläke olisi.

Esimerkki

Maija jää työeläkkeelle 63-vuotiaana. Hän saa työeläkettä 700 e/kk. Hän hakee lisäksi kansaneläkkeen varhennettuna kahdella vuodella. Kansaneläke on 9,6 % (noin 30 e/kk) pienempi kuin se olisi Maijalle 65 vuoden iässä. Maija asuu yksin ja saa työeläkkeen lisäksi kansaneläkettä noin 285 e/kk.

Voit lykätä eläkkeen alkamista, se korottaa eläkettä. Sinun ei siis tarvitse hakea eläkettä vielä 65-vuotiaana. Eläke korottuu 0,6 % jokaiselta kuukaudelta, jolla sitä lykkäät.

Jos olet pitkään työttömänä ja syntynyt vuoden 1949 jälkeen, sinulla voi olla oikeus hakea 62-vuotiaana vanhuuseläkettä. Tässä tapauksessa eläke ei pienene. Muuten saat työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea 65-vuotiaaksi saakka.

Työkyvyttömyyseläke

Jos olet pitkän aikaa sairaana, saat yleensä ensin sairauspäivärahaa.

Kun olet saanut sairauspäivärahaa 150 arkipäivää, Kela lähettää kotiin kirjeen, jossa kerrotaan kuntoutuksesta ja eläkkeestä. Voit saada kutsun Kelaan neuvottelemaan työkykysi parantamisesta.

Työkyvyttömyyseläkettä saat yleensä vasta sitten, kun olet saanut sairauspäivärahaa noin vuoden.

Työkyvyttömyyseläke voi olla sekä työeläkettä että kansaneläkettä. Voit hakea niitä samalla hakemuksella ja lääkärinlausunnolla.

Eläkkeen lisäksi voit saada Kelasta

- lapsikorotusta
- eläkettä saavan hoitotukea ja
- eläkkeensaajan asumistukea.

Kuka saa Kelasta työkyvyttömyyseläkettä?

Voit saada työkyvyttömyyseläkettä, jos olet 16–64-vuotias ja sinulla on sairaus tai vamma, joka estää sinua tekemästä työtä.

60 vuotta täyttänyt voi saada eläkkeen lievemmin perustein.

Sokea tai liikuntakyvytön saa aina työkyvyttömyyseläkettä, vaikka hän tekisi työtä.

Kun täytät 65 vuotta, Kela muuttaa työkyvyttömyyseläkkeesi vanhuuseläkkeeksi.

Työkyvyttömyyseläkkeen määrä on sama kuin muunkin kansaneläkkeen.

Sivulla 15 on esimerkkejä eläkeläisen tuloista.

Nuori saa kuntoutusrahaa

Jos olet tullut työkyvyttömäksi ennen kuin olet täyttänyt 15 vuotta, voit saada työkyvyttömyyseläkkeen heti 16 vuoden iästä alkaen.

Yleensä et saa sitä ennen 20 vuoden ikää, vaan ensin tutkitaan, voitko saada ammatillista kuntoutusta.

Kotikunnassa sinulle tehdään henkilökohtainen opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelma. Se tehdään yhdessä huoltajan ja asiantuntijoiden kanssa. Kuntouttamisen tavoitteena on auttaa pääsyä työelämään.

Eläkkeen sijasta saat silloin kuntoutusrahaa, joka on noin 24 euroa päivässä . Sen lisäksi voit saada vammaistukea.

Kuntoutustuki

Työkyvyttömyyseläkkeen voi saada määräaikaisena. Tällöin sen nimi on kuntoutustuki. Sitä maksetaan hoidon tai kuntoutumisen ajalta.

Edellytyksenä on, että sinulle on laadittu kuntoutus- tai hoitosuunnitelma. Kuntoutustuki on yhtä suuri kuin työkyvyttömyyseläke, ja sitä maksetaan samoilla perusteilla.

Työnteko työkyvyttömyyseläkkeellä

Vaikka olet työkyvyttömyyseläkkeellä, voit tehdä jonkin verran ansiotyötä. Jos teet työtä, ilmoita siitä Kelaan ja työeläkelaitokseesi.

Kela jatkaa eläkkeen maksamista, jos ansiotulosi ovat enintään noin 747 e/k.

Jos teet työtä jatkuvasti ja ansaitset keskimäärin yli 747 e/kk, voit jättää eläkkeen lepäämään enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä tarkoittaa sitä, että sinulle ei makseta eläkettä, mutta sinun ei tarvitse hakea sitä uudelleen, jos työt loppuvat.

Jos olet saanut eläkkeen lisäksi hoitotukea, saat palkan lisäksi Kelasta ylimmän vammaistuen suuruista tukea noin 422 e/kk . Siitä ei mene veroa.

Jos lopetat työnteon, ilmoita siitä heti Kelaan. Kela alkaa taas maksaa eläkettä.

Muut tuet eläkkeensaajalle

Kela maksaa eläkkeensaajalle seuraavia tukia:

- lapsikorotus
- eläkkeensaajan asumistuki
- eläkettä saavan hoitotuki
- rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä.

Lapsikorotus

Jos olet eläkkeellä ja kotonasi asuu alle 16-vuotias lapsi, voit hakea Kelasta lapsikorotusta. Lapsikorotusta saa omista puolison lapsista.

Saat lapsikorotusta myös omasta muualla asuvasta lapsesta, jos huolehdit hänen toimeentulostaan vähintään elatustuen määrän, noin 155 e/kk.

Lapsikorotus on noin 22 e/kk lasta kohden. Se on verotonta.

Lapsikorotuksen voit saada, vaikka et saisi kansaneläkettä. Siihen oikeuttavat myös muut eläkkeet.

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistukea voit saada Kelasta, jos olet eläkkeellä ja tulosi ovat pienet.

Kela voi maksaa tuen myös vuokranantajalle.

Sinulla ei kuitenkaan ole oikeutta eläkkeensaajan asumistukeen, jos saat jotain seuraavista:

- osatyökyvyttömyyseläkettä
- osa-aikaeläkettä.

Silloin voit saada yleistä asumistukea.

Hae yleistä asumistukea myös, jos asut lapsen tai yleiseen asumistukeen oikeutetun henkilön kanssa.

Eläkkeellä olevat puoliset hakevat asumistukea yhteisesti. Tuki maksetaan heille puoliksi.

Katso esimerkkejä sivulla 15.

**Lisätietoja palvelunumerosta
ma–pe kello 8–18
Eläkeasiat 020 692 202**

Eläkettä saavan hoitotuki

Jos toimintakykysi on heikentynyt sairauden tai vamman takia, voit saada Kelasta hoitotukea. Hoitotuella korvataan myös sairaudesta tai vammasta aiheutuvia kustannuksia.

Edellytys hoitotuen saamiselle on, että kykysi huolehtia itsestäsi on heikentynyt vuoden ajan. Se tarkoittaa, että tarvitset apua tai hoitoa päivittäisissä toimissasi tai sairaudestasi aiheutuu erityisiä kustannuksia.

Et voi saada hoitotukea, jos saat osatyökyvyttömyyseläkettä, osa-aikaeläkettä tai työttömyyseläkettä. Silloin voit hakea Kelan vammaistukea.

Hoitotukea maksetaan eri määrä avuntarpeen ja erityiskustannusten määrän mukaan:

- perushoitotuki noin 62 e/kk
- korotettu hoitotuki noin 156 e/kk
- ylin hoitotuki noin 329 e/kk.

Kela maksaa hoitotukeen **veteraanilisää** noin 105 e/kk niille veteraaneille, joilla on ylimääräinen rintamalisä ja eläkettä saavan korotettu tai ylin hoitotuki.

Tulot tai omaisuus eivät vaikuta hoitotuen saamiseen.

Hoitotuki myönnetään joko toistaiseksi tai määräajaksi. Hoitotuki on verotonta.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä

Kela maksaa rintamalisää miehelle tai naiselle, jolla on jokin seuraavista tunnuksista:

- rintamasotilastunnus
- rintamapalvelutunnus
- rintamatunnus
- veteraanitunnus.

Tunnuksia ei voi enää hakea.

Rintamalisää saavat myös henkilöt, joilla on todistus osallistumisesta miinanraivaus-tehtäviin vuosina 1945–1952.

Rintamalisä on noin 50 e/kk, ja se verotonta.

Tulot tai omaisuus eivät vaikuta rintamalisään.

Kela maksaa **ylimääräistä rintamalisää** niille, jotka saavat rintamalisää ja kansaneläkettä. Suurin ylimääräinen rintamalisä on noin 240 euroa kuukaudessa.

Perhe-eläke

Lähiomaisen kuolema muuttaa perheen elämää ja toimeentuloa. Perhe-eläke turvaa lesken ja lapsen toimeentuloa, kun puoliso tai lapsen vanhempi kuolee. Perhe-eläkettä ovat leskeneläke ja lapseneläke.

Kelan perhe-eläkettä saavat alle 65-vuotias leski sekä alle 18-vuotias lapsi, jonka vanhempi tai huoltaja on kuollut. Opiskeleva lapsi voi saada perhe-eläkettä 21-vuotiaaksi saakka.

Kelan perhe-eläkkeen ohella voit saada perhe-eläkettä kuolleen omaisen työeläkkeen perusteella työeläkelaitoksesta. Tietoja saat kyseisestä eläkelaitoksesta tai Eläketurvakeskuksesta. Maanviljelijöillä ja yrittäjillä on omat eläkevakuutukset.

Jos kuoleman on aiheuttanut liikenneonnettomuus tai tapaturma, leski ja lapsi voivat saada perhe-eläkettä myös tapaturma- tai liikennevakuutuksesta. Näitä eläkkeitä hoitavat vakuutusyhtiöt, jotka myös antavat lisätietoja.

Jos kuollut omainen on ollut työelämässä, leski ja lapsi voivat saada kertakorvauksen ryhmähenkivakuutuksesta. Lisätietoja saat kuolleen omaisesi työpaikasta.

Muut perhe-eläkkeet ja korvaukset voivat vaikuttaa Kelan maksamiin perhe-eläkkeisiin ja asumistukeen. Perhe-eläkkeistä maksetaan veroa.

Lisätietoja
ma-pe kello 8–18
Omaisien kuoltua 020 692 208

Leskeneläke

Kela maksaa leskeneläkettä vain alle 65-vuotiaalle leskelle. Leskeneläkkeeseen kuuluu alkueläke ja mahdollinen jatkoeläke. Jos tulosi ovat pienet, voit hakea myös asumistukea. Jos saat muuta eläkettä Kelasta, se vaikuttaa leskeneläkkeen määrään.

Jotta saat leskeneläkettä, sinun on täytynyt olla naimisissa kuolleen puolisososi kanssa. Avopuolison leski ei saa leskeneläkettä, mutta lapset voivat saada lapseneläkettä.

Jos teillä ei ollut yhteisiä lapsia, voit saada leskeneläkettä vain, jos

- olet täyttänyt 50 vuotta puolison kuollessa
- olet avioitunut puolisososi kanssa alle 50-vuotiaana ja puoliso on ollut alle 65-vuotias ja
- avioliitto on kestänyt vähintään 5 vuotta.

Puolison kuoleman jälkeen Kela maksaa alkueläkettä noin 327 e/kk. Alkueläkettä maksetaan 6 kuukautta.

Alkueläkkeen jälkeen voit saada jatkoeläkettä. Se koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä. Perusmäärä on noin 102 e/kk. Sen saat vain, jos sinulla on huollettavana alle 18-vuotias lapsi. Täydennysmäärän saamiseen vaikuttavat lähes kaikki tulosi. Täysi täydennysmäärä on noin 531 e/kk.

Jos menet uudelleen naimisiin

Jos solmit uuden avioliiton ennen kuin olet täyttänyt 50 vuotta, Kela lopettaa leskeneläkkeen maksamisen. Saat kuitenkin kerralla 3 vuoden eläkettä vastaavan määrän. Edellytys on, että olet saanut leskeneläkettä vähintään vuoden ajan.

Lapseneläke

Jos äiti tai isä kuolee, Kela maksaa lapselle lapseneläkettä, kunnes lapsi täyttää 18 vuotta. Jos lapsi opiskelee, eläke jatkuu 21-vuotiaaksi saakka. Lisäksi kuolleen vanhemman työeläkelaitos maksaa lapseneläkettä.

Kelan lapseneläkkeen perusmäärä on noin 60 e/kk. Jos molemmat vanhemmat ovat kuolleet, lapsi saa kaksi perusmäärää.

Lapsi voi saada lisäksi täydennysmäärän, johon vaikuttavat hänen saamansa muut perhe-eläkkeet. Täydennysmäärä on enintään noin 91 e/kk.

Hakeminen ja maksaminen

Hae eläkettä ajoissa, sillä Kelan eläkkeet voidaan maksaa takautuvasti vain 6 kuukautta. Myös eläkkeensaajan asumistuki ja lapsikorotus voidaan maksaa takautuvasti 6 kuukautta.

Voit hakea Kelan vanhuuseläkettä ja työeläkkeitä samaan aikaan tai voit hakea vain jompaakumpaa eläkettä.

Voit hakea Kelan vanhuus- ja takuueläkettä sekä eläkkeensaajan asumistukea internetissä tai paperilomakkeella.

Kelan vanhuuseläkettä ja takuueläkettä voit hakea myös suullisesti. Voit siis hakea niitä puhelimitse tai kun käyt Kelan toimistossa.

Työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea, lapsikorotusta, leskeneläkettä ja lapseneläkettä voit hakea Kelasta vain paperilomakkeella.

Lisätietoja
ma–pe kello 8–18
Eläkeasiat 020 692 202
Omaisien kuoltua 020 692 208

Kun teet hakemuksen Kelaan internetissä, lisää samalla liitteet hakemukseen. Tarkista hakemuksesta, mitä liitteitä hakemuksessa pitää olla. Jotta voit lisätä liitteen hakemukseen internetissä, liite pitää skannata tai valokuvata. Voit käydä lisäämässä liitteet hakemukseen myös myöhemmin Kelan internetin asiointipalvelussa.

www.kela.fi/asiointi

Tulostettavia hakulomakkeita saat Kelan internetsivuilta.

www.kela.fi/lomakkeet

Saat hakulomakkeita myös Kelan toimistoista.

Jos teet hakemuksen hakulomakkeella, toimita se Kelan toimistoon.

- Tarkista hakemuksesta, mitä liitteitä hakemuksessa pitää olla. Eri hakemuksissa voidaan vaatia eri liitteitä.
- Tarkista, pitääkö hakemuksessa olla lääkärintodistus ja millainen sen pitää olla.

Vanhuuseläke- ja työeläkehakemuksen lomakkeen voit toimittaa Kelaan tai mihin tahansa eläkelaitokseen.

Asuminen ja työskentely ulkomailla voivat vaikuttaa kansaneläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen. Ulkomailla työskennellyt voi saada eläkettä työskentelymaasta. Leski voi saada perhe-eläkettä maasta, jossa kuollut puoliso on työskennellyt. Ulkomaan eläkkeitä voi hakea samalla lomakkeella kuin Suomen eläkkeitä.

Kela ei tee päätöstä kansaneläkkeestä, ennen kuin on selvillä, minkä verran saat työeläkkeitä.

Muut eläkelaitokset ilmoittavat Kelaan tiedot eläkeratkaisuistaan, minkä jälkeen Kela antaa päätöksen kansaneläkkeestä ja takuueläkkeestä.

Verotettavaa tuloa

Kelan eläkkeet ja työeläkkeet ovat verotettavaa tuloa. Maksat siis niistä veroa. Kun saat myönteisen eläkepäätöksen, hae ennakonpidätysprosenttia eläkkeitä varten. Hae sitä verottajan asiointipalvelusta verkossa tai verottajan lomakkeella tai soita verottajalle.

Verohallinto ilmoittaa Kelaan ja työeläkkeiden maksajille ennakonpidätysprosentin. Vero otetaan sen mukaan.

Muut Kelan tuet eläkkeensaajalle ovat verottomia. Hoitotuesta, asumistuesta, lapsikorotuksesta ja rintamalisistä ei siis mene veroa.

Ilmoita muutoksista

Jos saat jotain Kelan etuutta, muista ilmoittaa pikaisesti Kelaan, jos olosuhteisiisi tulee muutoksia. Sellaisia tilanteita voivat olla asumisessa tai perhetilanteessa tai tuloissa tapahtuvat muutokset.

Jos saat vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä tai takuueläkettä, voit ilmoittaa muutoksista Kelaan suullisesti tai internetissä.

www.kela.fi/asiointi

Lisätietoja
ma–pe kello 8–18
Eläkeasiat 020 692 202

Päätös ja muutoksenhaku

Kun Kela on käsitellyt hakemuksesi, saat kotiin päätöksen eläkkeestä ja muusta tuesta. Päätökseen on merkitty eläkkeen tai tuen suuruus ja perustelut. Saat päätöksen myös, jos se on kielteinen.

Jos päätöksessä on mielestäsi virhe, ota ensin yhteyttä Kelaan. Eläkepäätökseen ja muita tukia koskeviin päätöksiin voit myös hakea muutosta Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalta.

Muutoksenhausta on ohjeet Kelasta saamasi päätöksen liitteenä.

Maksupäivät

Jos pankki on kiinni eläkkeen tai tuen maksupäivänä, saat rahat tilillesi aikaisemmin. Maksupäivissä on siis joitakin poikkeuksia.

Kela maksaa pankkitilille vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyseläkkeen, eläkettä saavan hoitotuen ja rintamalisät joka kuukauden 7. päivä.

Näiden poikkeavat maksupäivät ovat vuonna 2015 6.2., 6.3., 5.6. ja 6.11.

Takuueläke maksetaan joka kuukauden 22. päivä. Takuueläkkeen poikkeavat maksupäivät ovat vuonna 2015 20.2., 20.3., 21.8. ja 20.11.

Eläkkeensaajan asumistuki on tilillä kuukauden 4. päivä. Asumistuen poikkeavat maksupäivät ovat vuonna 2015 2.1., 2.4., 3.7. ja 2.10.

Lapsikorotuksen ja perhe-eläkkeet Kela maksaa pankkitilille joka kuukausi sukunimesi alkukirjaimen mukaan:

A–K kuukauden 4. päivä
Poikkeavat päivät 2015 2.1., 2.4., 3.7. ja 2.10.

L–R kuukauden 14. päivä
Poikkeavat päivät 2015 13.2., 13.3., 13.5., 12.6. ja 13.11.

S–Ö kuukauden 22. päivä.
Poikkeavat päivät 2015 20.2., 20.3., 21.8. ja 20.11.

Esimerkkejä eläkeläisen tuloista (vuosi 2015)

Esimerkkejä pääkaupunkiseudulla yksin asuvan eläkeläisen tuloista ja veroista. Kaikissa esimerkeissä asunnon vuokra on 650 e/kk. Eläkeläisellä ei ole muita tuloja kuin eläkkeet. Rahamäärät on pyöristetty, eivätkä ne ole tarkkoja.

Työeläke e/kk	Kansaneläke e/kk	Takuueläke e/kk	Vero e/kk	Asumistuki e/kk	Nettotulot e/kk
0	0	747	-5	504	1 246
0	637	110	-5	504	1 246
150	590	7	-5	504	1 246
200	565	0	-5	498	1 258
300	515	0	-6	481	1 290
600	365	0	-22	430	1 373
800	265	0	-59	396	1 402
1500	0	0	-220	248	1 528

Nettotuloilla tarkoitetaan eläkeläisen käytettävissä olevia tuloja, kun verot on vähennetty. Näillä tuloilla pitää maksaa vuokra ja muut elämisen kulut.

Kela palvelee

Verkossa

Voit hoitaa Kela-asioitasi helposti verkossa. Kelan verkkosivuilta saat tietoa. Voit laskea tukien määriä laskureilla. Kelan verkkosivut ovat osoitteessa www.kela.fi

Kelan asiointipalveluissa on turvallista hoitaa asioitaan verkossa. Asiointipalveluun kirjaudut omilla verkkopankkitunnuksillasi tai kännykkäsi mobiilivarmenteella.

Asiointipalvelussa

- voit hakea Kelan etuuksia
- lähettää liitteitä
- saat tietoa hakemuksesi käsittelystä
- voit ilmoittaa muutoksista
- voit lakkauttaa tuen.

Kelan asiointipalvelut ovat osoitteessa

 www.kela.fi/asiointi

Puhelimesta

 Eläkeasiat _____ 020 692 202
Omaisien kuoltua ___ 020 692 208
Vammaistuet _____ 020 692 211
Sairastaminen _____ 020 692 204
Kuntoutus _____ 020 692 205
Maasta- ja maahanmuutto ___ 020 634 0200

Toimistossa tai yhteispalvelupisteessä

 Kelan toimistot palvelevat kaikissa Kelan etuuksiin liittyvissä asioissa.

Lähimmän Kelan toimiston tai yhteispalvelupisteen osoitetiedot ovat verkossa

 www.kela.fi/yhteystiedot

Osoitetiedot ja palvelunumerot ovat myös paikallisissa puhelinluetteloissa.

Ajanvarauksella

Voit varata ajan Kelan toimistoon tai puhelinneuvontaan. Varaa aika, jos elämässäsi on tapahtunut iso muutos tai asiasi on muuten monimutkainen.

Varaa aika osoitteessa

 www.kela.fi/ajanvaraus

tai soita Kelan palvelunumeroon.

Jos tarvitset tulkkausapua asioinnissa, ota yhteys Kelaan tai katso lisätietoja osoitteesta

 www.kela.fi/tulkkaus

Kelan työntekijät ovat vaitiolovelvollisia. He eivät saa puhua asiakkaiden asioista ulkopuolisille.

Ilmoita muutoksista

Jos saat jotain Kelan etuutta, muista ilmoittaa pikaisesti Kelaan, jos tilanteessasi tapahtuu muutoksia. Sellaisia tilanteita voivat olla asumisessa tai perhetilanteessa tai tuloissa tapahtuvat muutokset.

Takaisinperintä

Jos Kela maksaa etuutta liikaa virheellisten tietojen takia, se joudutaan perimään sinulta takaisin.

 www.kela.fi/takaisinperinta

tai soita Perintäkeskuksen numeroon **020 634 4940** (ma–pe klo 9–16).

Jos sinulla on kysyttävää tuesta tai saamastasi päätöksestä, ota yhteyttä!

ma–pe kello 8–18

Asevelvollisen tuet ___ 020 692 200
Asumisen tuet _____ 020 692 201
Eläkeasiat _____ 020 692 202
Kela-kortti ja
EU-sairaanhoitokortti ___ 020 692 203
Kuntoutus _____ 020 692 205
Lapsiperheiden tuet ___ 020 692 206

Muutoksenhaku

Voit hakea muutosta Kelan päätökseen. Saat päätöksen mukana ohjeet muutoksen hakemiseksi. Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä:

 Eläkeasiat 020 692 202

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta

Puhelin 0295 163 800
www.somla.fi

Tulkkauspalveluja

Kuulo-, näkö- ja puhevammaiset henkilöt tarvitsevat tulkkausapua. Kela myöntää tulkkauspalveluja. Lisätietoja www.kela.fi/tulkkaus.

Kelan esitteet

Esitteet suomeksi | på svenska | in English | Davvisámegiella |
eesti keel | Русский

Koti ja perhe

Lapsiperheen etuudet ja asumisen tuet

Terveys ja kuntoutus

Sairauteen liittyvät korvaukset ja päivärahat,
kuntoutus ja vammaisetuudet

Opiskelu

Opiskelijan tuet ja asevelvollisen avustukset

Työttömyys

Työttömyysajan tuet

Eläkkeelle

Eläketurva, asumisen tuki ja hoitotuki

Muutto Suomeen tai Suomesta ulkomaille

Miten pääset Suomen sosiaaliturvaan
ja mitä tapahtuu kun muutat ulkomaille?

Esitteitä saa Kelan toimistoista ja yhteispalvelupisteistä.
Esitteet muilla kielillä verkossa www.kela.fi/muutkielet

